Jüdische Pester Zeitung.

יודישע פעסטער צייטונג

(מאָנטאג-אויסגאבע)

דיעזעס בלאטט ערשיינט צווייםאל וואָכענטליך
אונד קאָסטעט פיר
עסטערייך-אונגארן
גאנציעהריג 8 גולדען ע. וו.
האלביעהריג 4 " "
פיערטעל-" 2 " "

פירס אויסלאנד
גאנציעהריג 9 גולדען עסט. וועהר.
האלביעהריג 4 " 50 קרייצער
פיערטעל-" 2 " 25 "

אננאָנצען
אונד זאָנסטיגע פריוואַט-אנצייגען ווערדען מיט 10 קר. פער 6 שפאלטיגע פעטיט-צייללע בערעכנעט.

אויף דיעזע צייטונג קאנן מאן
יעדען טאג
פרענומערירען
אונד דער פרענומעראַציאָנס-פרייז בעגיננט מיט דעם קאָממענדען [illegible] ערסטען בלאטטעס.

דיא רעדאקציאָן בעפינדעט
זיך אין
פעסט
אלט-נאססע נר' 1,
וואָהין מאן אויך דיא פרענומעראַציאָנסגעלדער צו זענדען בעליעבע.
פרענומעראַנטענזאממלער ערהאלטען 10% ראבאטט.

Nr. 47, זיעבענטער יאהרגאנג | פעסט, יח סיון ה'ת'ר'ל'ה'. | Pest, den 21. Juni 1875.

דיא וואהלען.

שאָן נור צעהן טאגע טרעננען אונס פאָן דען וואהלען פיר דען אונגארישען רייכסטאג. אללעס זיעהט יעטצט דען ערסטען 10 טאגען דעם נעכסטען מאָנאטעס מיט גראָסער שפאננונג אונד נייגיערדע ענטגעגען. בעזאָנדערס אין דעניעניגען וואהל-בעצירקען, אין וועלכען אויך געגען-קאנדידאטען אויפגעשטעללט זינד, דא שוועבט יעדעם דיא פראגע פאָר: „ווער ווירד זיעגען?" —

עס גיבט פיעלע וואהל-בעצירקע, אין דענען בלאָס איין קאנדידאט אויפגעשטעללט איזט, אהנע דאס איין אנדערער געגען-קאנדידאט אויפגעשטעללט ווערע, היער איזט נעמליך דיא וואהל אהנע אינטערעססע, דא יעדער ווייס, דאס דער איינע קאנדידאט איינשטיממיג („מיט אקקלאמאציאָן") געוועהלט ווירד.

אין דען מייסטען וואהל-בעצירקען אבער וואָללען דיא הערדען וועהלער דיא זאכע ניכט זאָ רוהיג אבלויפען לאססען, זיא שטעללען דאהער יעדעם דעפוטירטען-קאנדידאטען איינען געגען-קאנדידאטען איין, דאמיט עס אויך איינע העטצע געבען זאָלל, אונד דאמיט מאן געלעגענהייט צו פערזאממלונגען, צום טרינקען, צום קארטעשקעדירען אונד צום הערומשלאגען האבע.

וויר אונטערשיידען היער דרייערלייא קאמפפע:

ערסטענס גיבט עס איינען וואהל-קאמפף, וואָ עס זיך בלאָס אום דאס „פרינציפּ" (דאס הייסט אום דען פאָליטישען גרונדזאטץ) האנדעלט. אין פיעלען בעצירקען ווערדען קאנדידאטען דער ליבעראלען פארטייא געגען קאנדידאטען דער אייסערסטען לינקען אָדער געגען קאנדידאטען דער שעננעי-פארטייא (אָפּפּאָזיציאָן דער רעכטען) אויפגעשטעללט. דיא אנהעננער פאָן שעננעי קעמפפען נון אויס אינגערער פאָליטישער איבערצייגונג געגען דיא ליבעראלען אונד אייסערסט-לינקען, דיא ליבעראלען קעמפפען ווידער געגען דיא רעכטע אונד אייסערסט-לינקע אָפּפּאָזיציאָן, אונד דיא אייסערסט-לינקען קעמפפען געגען דיא ליבעראלען אונד געגען דיא אָפּפּאָזיציאָן דער רעכטען. — פרייליך איזט אויך היער בייא דיעזעם וואהל-קאמפפע מייסטענס פערזאָנליכעס אינטערעססע אים שפיעלע. אבער דא האט וועניגסטענס יעדער דיא איוסרעדע, דאס ער בלאָס פיר זיינע פאָליטישע מיינונג קעמפפט — אונד וועגן ביישפיעלס-ווייזע איינע אונבעדייטענדע פערזאָן דער ליבעראלען פארטייא אלס קאנדידאט געגען איינע בעדייטענדע פערזאָן דער שעננעי-פארטייא אויפגעשטעללט ווירד, דא האט דיא ליבעראלע פארטייא דאס רעכט צו זאגען: „וויר וועהלען אונזערען קאנדידאטען וואהל ניכט וועגען זיינער גראָסען פערזאָנליכקייט, זאָנדערן נור וועגען זיינעם פאָליטישען גרונדזאטצעס, וועלכער מיט דעם אונזעריגען איבעראיינשטיממט!"

צווייטענס גיבט עס איינען וואהל-קאמפף, וואָ עס זיך ניכט אום דאס פרינציפּ, זאָנדערן בלאָס אום דיא וויכטיגקייט דער צו וועהלענדען פערזאָן האנדעלט. ביידע קאנדידאטען געהאָרען צו איינער אונד דערזעלבען פאָליטישען פארטייא, נור אבער שיינט מאנכעם דער איינע קאנדידאט צור פערטרעטונג דעס בעצירקעס אים רייכסטאגע מעהר געאייגנעט אלס דער אנדערע. דיעזע ארט וואהל-קאמפף קאָממט יעטצט נאך דער פעראיינינגונג דער לינקען מיט דער רעכטען פארטייא אין דען מייסטען וואהל-בעצירקען פאָר. זאָ צום ביישפיעל געהאָרען אין דעם היעזיגען טהערעזיען-שטאָדטער וואהל-בעצירקע דיא ביידען קאנדידאטען, האָרן אונד פאלק, צור ליבעראלען פארטייא; נור מיינען אבער דיא מייסטען וועהלער, דאס הערר האָרן, אלס קעננער אונזערער פאָלקס-ווירטהשאפט, צו אונזערעם פערטרעטער אים רייכסטאגע געאייגנעטער איזט אלס דער צייטונגס-שרייבער פאלק. דיא היעזיגע פאלק-פארטייא מיינט אבער, דאס הערר פאלק איינע וויכטיגערע פערזאָנליכקייט אלס הערר האָרן איזט אונד וואָללען ווידער נור פאלק וועהלען. —

דריטטענס גיבט עס איינען וואהל-קאמפף, וואָ עס זיך ניכט אום דען פאָליטישען גרונדזאטץ, אויך ניכט אום דיא וויכטיגקייט דער דעפוטירטען-קאנדידאטען האנדעלט, זאָנדערן בלאָס אום פערזאָנליכעס אינטערעססע. דיעזע לעטצטע אונד געמיינסטע ארט דעם וואהל-קאמפפעס פפלעגט אויך אָפט מיט דען צווייא ערסטען ארטען דעם וואהל-קאמפפעס אין פערבינדונג צו שטעהען. היער הערר-שען מייסטענס איינען-נוטץ, איינען-ליעבע, זעלבסט-זוכט, דאס טראָטצען מיט אנדערען אונד בייא מאנכעם האנדעלט עס זיך הויפטזעכליך דארום, אום זיך הערפאָרצוטהון אונד צוואר דורך ניעדערדריקונג דעס אנדערן. היער קעמפפען מייסטענס דיא רעליגיאָנס-גענאָססענשאפטען אונד דיא רייכען אונד ארמען געגען איינאנדער, וויל זיא פיר זיך בעזאָנדערע קלאססען אונד פארטייען בילדען וואָללען. זאָ צום ביישפיעל האנדעלט עס זיך היער בייא דער פאלק-פארטייא ניכט בלאָס דארום, דאס פאלק טיכטיגער אלס האָרן איזט, זאָנדערן ערסטענס דארום, וויל האָרן איין יודע איזט אונד צווייטענס דארום, וויל דיא מייסטען פאָן דער האָרן-פארטייא ניכט צו דען רייכען געהאָרען, אונד דיא רייכען וואָללען מיט דען ניכט-רייכען ניכט צוזאממענשטיממען, זאָנדערן איינע בעזאָנדערע רייכע אריסטאָקראטען-פארטייא בילדען.

דא הייסט עס: „איך רייכער שפיריטוס-פאבריקאנט זאָלל מיט דעם געוואָהנליכען בראנטוויין-הענדלער שטיממען? יוסט ניכט! וויל ער פיר האָרן שטיממט, שטיממע איך פיר פאלק, אום וועניגסטענס צו צייגען, דאס איך צור אָרדענטליכען רייכען אריסטאָקראטען-פארטייא געהאָרע!" — אָדער שיקט דער רייכע שפיריטוס-פאבריקאנט צו דעם בראנטוויין-הענדלער אונד זאגט איהם: „דוא האסט נאָך 6 ביז 7 בעקאנטע ווירטהסהייזער, קאננסט דוא דיעזע בעוועגען, דאס זיא פיר פאלק שטיממען זאָללען, זאָ געבע איך דיר דען שפיריטוס סאָלידער אונד בילליגער, וועגן ניכט, זאָ ווערדע איך צייגען, וואס איך קאנן!"

בעשטעכליכקייטען אונד שטיממען-אבקויף זינד וואָהל הייטע געזעטצליך פערבאָטען, אבער אויך דאס וואוכערן וואר יא איינמאל געזעטצליך פערבאָטען, וועלכער וואוכערער האטטע אבער יענעם געזעטץ געהאלטען? הייטע זאגט מאן וואָהל ניכט: „היער האסט דוא הונדערט גולדען, וועגן דוא פיר דיעזען שטיממסט!" זאָנדערן: „איך לייהע דיר הונדערט גולדען, וועגן דוא מיט מיינער פארטייא האַלטסט!" — דיא רייכען שווינדלער אונד מיל-דרעשער שפיעלען מייסטענס בייא דען וואהלען דיא הויפט-ראָללע אונד דיא ארמען מיססען זאָ טאנצען, וויא יענע שפיעלען. דיא קארטעשע האבען דאבייא נאָך גליק, דאס פיעלע אונוויססענדע לייטע עקסיסטירען, וועלכע בלאָס אין דיא וועלט היניינשרייען אונד וועגן מאן איהנען זאגט: „וועהלעט דיעזען, דאנן ברויכט איהר קיינע שטייער צו צאהלען אונד דיא געבראטענע טויבען פליעגען אייך אין דען מונד!" דא גלויבען זיא עס אויפ'ס וואָרט אונד פערבינדען זיך מיט דען גאססען-יונגען, אום אין דיא וועלט היניין טויזענדמאל „עליען" צו שרייען. וויא פיעלע בייערן וועהלען איהרען גוטס-העררן בלאָס דאהער, וויל ער איהר גוטסהערר איזט? —

היער גלויבטע מאן, דאס דיא וואהלען אם רוהיגסטען אבלויפען ווערדען, נאכדעם מעהר קיינע רעכטע אונד לינקע עקסיסטירען; אבער וועגן אויך גאר קיינע אייסערסט-רעכטע אונד אייסערסט-לינקע וועהרען, קאָננטע קיינע אונגארישע רייכסטאגס-וואהל רוהיג אבלויפען, וויל עס זיך עבען מייסטענס ניכט אום דיא פאָליטיק אונד ניכט אום דיא טיכטיגקייט דעס קאנדידאטען האנדעלט, זאָנדערן אום פריוואָטליכעס אינטערעססע אונד דיעזעם ווירד ניעמאלס אויפהאָרען! — דאס הויפט-אינטערעססע ריכטעט זיך אלזאָ אויך הייטע אויף דיא ערסטען 10 טאגע דעם נעכסטען מאָנאטעס.

אין צווייא וואהל-בעצירקען איזט עס בערייטס צו שלעגערייען געקאָממען, וואָבייא בלוט פערגאססען וואורדע. אין ליפטוי סענט-מיקלויש ענטשטאנד איינע שלעגערייא צווישען ליבעראלען אונד ליבעראלען (אלזאָ צווישען דער איינענען פארטייא) אונד אין קארמענד (איזענבורגער קאָמיטאט) ענטשטאנד איינע שלעגערייא צווישען ליבעראלען אונד אייסערסט-לינקען, וואָבייא מעהרערע פערוואונדעט וואורדען.

אויס קארמענד ווירד יעטצט נעמליך פאָלגענדעס געשריעבען: „אונזערע זאָנסט זאָ רוהיגע שטאדט, איזט יעטצט צו איינעם קריעגס-שויא-פלאטצע געוואָרדען. וויר האבען נעמליך טראָטץ דעם שטרענגען וואהל-געזעטצעס איינע קליינע שלאכט צו פערצייכנען, אין וועלכער דרייא היעזיגע איינוואָהנער שווער פערוואונדעט וואורדען. איינער דיעזער דרייא איזט דורך דאס שלאגען זאָ צוגעריכטעט וואָרדען, דאס מאן יעדע מינוטע זיינען טאָד ערוואַרטעט. דער הויפט-שולדיגע בייא דיעזען שלעגערייען איזט דער שטאדט-ריכטער זעלבסט, דא ער זעלבסט דיא פערשיעדענען גלויבענס-גענאָססענשאפטען געגען איינאנדער העטצטע. עס זינד היער צווייא וואהל-פארטייען. איינע פארטייא ווינשט דען העררן שיבריק אונד איינע דען העררן אודוואַרי. אלס נון דיא אודוואַרי-פארטייא דיא פאהנע מיט דער אויפשריפט „עליען אודוואַרי" געטראגען האטטע, קאמען סאַרוואשקענדער בייערן, וועלכע צור שיבריק-פארטייא געהאָרען אונד וואָללטען דאס טראגען דער אודוואַרי-פאהנע ניכט צוגעבען. זיא האבען דיא פאהנע אויס דער האנד געריססען אונד אין דאס וואססער געוואָרפען. בייא דיעזער געלעגענהייט ענטשטאנד נון דיא שרעקליכע שלעגערייא. דיא רעדעלס-פיהרער זינד בערייטס פערהאפטעט אונד ווערדען איהרע שטרענגע שטראפע בעקאָממען. —

אין ליפטוי סענט-מיקלויש עקסיסטירט דער איינע גראָסע פארטייא, וועלכע דען זמאטושקא צום דעפוטירטען וועהלי·

ג אס ט.) דיא געסטריגען וויענער ציטונגען מעלדען: דער מיעדערמאכער ל׳ וויים קאם דיענסטאג אום מיטטערנאכט אין דיא קאיזער־ליכע בורג אונד פערלאנגטע דרינגענד פֿאָן דער בורגוואכע איינלאס צום קאיזער, דא ער איהם עטוואס וויכטיגעס צו ענטדעקען האט. — אויף דיא פֿראגע דעם שלאָס-אינשפּעקטאָרס, וואס דענן דיעזע וויכטיגע זאכע וועריע, אנטוואָרטעטע דער פֿרעמדע: „מאן וויללדען ברודער אונזערעס קאיזערס, דען גוטען קאיזער פֿאָן מעקסיקאָ ערשיעססען, אונד איך קאנן איהן רעטטען!" — מאן ערקאנגטע גלייך, דאס מאן עס מיט איינעם וואהנזיננ־גען צו טהון האבע אונד בראכטע איהן אינס אירדענהויז. (בעקאננטליך איזט מאקסימיליאן שאָן אים יאהרע 1867 ערשאָססען וואָרדען.)

*) (זאָ לאָהנט עס זיך שאָן דער מיהע צו פֿאללען!) איינע געסטערן אבענד איינגעטראָפֿפֿענע דעפּעשע מעלדעט, דאס געסטערן אין לאָנדאָן דאס קאָממיסיאָנס-געשעפֿט פֿאָן אלעקסאנדער קאָלליע געפֿאללען איזט. דיא שולדען בעלויפֿען זיך אויף איבער 30 מילליאָנען גולדען (3 מיללאָנען פֿפֿונד שטערלינג).

*) (היטיגע דעפּעשען מעלדען:) 1) דאס דער קאָנאָנען-גיעסער קרופּפּ אים עססען אין וויען איינגעטראָפֿפֿען איזט, אום דיא רעגיערונג פֿאָן דער איינפֿיהרונג דער אוכאטיאוס-קאנאָנען אבצורעדען; העררקרופּפּ וויללאיינע פּראָבע מאכען לאססען. אום דען אונטערשיעד צווישען זיינען שטאהל-קאנאָנען אונד דען אוכאטיאוס-קאנאָנען צו בעווייזען. ער זאגטע, דאס דיא אוכאטיאוס-קאנאָנען ניכט זאָ לאנגע אויסהאלטען וויא דיא זייניגען. 2) דאס יעטצט בייא דען וואהלען אין פּאריז מייסטענס באָנאפּארטיסטען געוועהלט וואורדען. 3) דאסס דאס אורטהייל דעם אָבערסטען געריכטסהאָפֿעס געגען דען גראָפֿען ארנים ערסט אם 24. יוני אום 3 אוהר נאכמיטטאגס פֿעראָפֿפֿענטליכט ווירד.

*) (אונזערע אדרעססע.) זייט דעם 1-טען מאי בעפֿינדעט זיך אונזערע רעדאקציאָן ניכט מעהר אין דער רעטטיג-גאססע נו׳ 7, זאָנדערן אין דער אלט-גאססע נו׳ 1, דריטטען שטאָק, טהיר 25, וואס וויר פֿיר דיאַעניגען, וועלכע אינס היער בעזוכען וואָללען, האָפֿליכסט אנצייגען. — פֿיר געלד-בריעפֿע אונד פאָסט-אנווייזונגען גענוגט דיא איינפֿאכע אדרעססע: „מ. רייז, רעדאקטער דער יידישען פעסטער ציטונג אין פעסט". (M. REIS Redakteur der jüdischen Pester Zeitung in Pest.) — איינע נעהערע אנגאבע דער גאססע אונד וואָהנונג איזט ניכט נאָטהווענדיג, דא אונזערע אדרעססע אויף דער היעזיגען פּאָסט שאָן גענויא בעקאננט איזט.

פרענומעראציאָנס-איינלאדונג.

וויר ערזוכען אונזערע נעעהרטען פּרענומעראנטען, דערען פּרענומעראציאָנסטערמין אם 15. יוני צו ענדע איזט (וואס גאנץ דייטליך אויף איהרער „אדרעס - שלייפֿע" אנגעציינט איזט), איהרע פּרענומעראציאָן גלייך ביים עמפּפֿאנגע דיעזעס בלאטטעס צו ערנייערן, דאמיט זיא אויך דיא נעכסטען בלעטטער אונאונטערבראָכען בעקאָממען קאָננען.

פֿערלאָזונג

דער אָפֿנער-לאָזע.

בייא דער אם 15-טען יוני 1875 פֿאָרגענאָממענען ציעהונג דיעזער לאָזע וואורדען פֿאָלגענדע גוממערן מיט דען בייגעזעטצטען טרעפֿפֿערן געצאָגען אונד פֿיעל דער הויפּטטרעפֿפֿער מיט 20000 גולד׳ אויף נו׳ 36007 — אונד דער צווייטע טרעפֿפֿער מיט 1000 גולדען אויף נו׳ 33398; — פֿערנער געווינגען יע 200 גולדען נומ׳ 8071 15029 18539 22665 — 24915 — אונד יע 100 גולדען נומ׳ 20256 14592 19172 7434 1604 28184 34163 45733 14495 43798 31055 49749 39795 29605 30779 35851 אונד 47624.

געשעפֿטסבעריכט.

פעסטער פּרייזע.

ווייצען נעגען דיא פֿאָריגע פּרייז-נאָטירונג זינד דיא היעזיגען פּרייזע אום 5 קר. געשטיגען. — פער סעפּטעמבער-אָקטאָבער 4.62½—4.60 גולד. —

האפֿער פער סעפּטעמבער-אָקטאָבער 1.76 — 1.77 גולד. —

קוקורוץ פער יוני 2.88—2.90 גולד.

רעפּס: פער 150 פֿפונד קאָהל-רעפּס פער אויגוסט-סעפּטעמבער 11¼ — 11⅜ גולד., באנאטער פער יולי-אויגוסט 10⅝—10⅞ גולד. —

וויענער פּרייזע.

שפּיריטוס: פּרוכט-שפּיריטוס 43½ קר.

וויענער שלאכטפֿיעהמארקט: דער אויפֿטריעב אויף דעם שלאכטפֿיעהמארקט אם 14-טען ד. מ. בעטרוג 1263 אונגארישע, 2071 גאליצישע אונד 135 דייטשע, צוזאממען 3469 שטיק אָקסען. געקויפֿט וואורדען פֿאָן וויענער פֿליישערן 1534 פֿאָן לאנד פֿליישערן 1884 אונד אונפֿערקויפֿט גינגען אויפֿס לאנד 51 שטיק. דער געזאממטע לאנד-אבטריעב 1935 שטיק. פֿיר וויען פֿערבלייבען 1534 שטיק. דאס דורכשניטטסגעוויכט שטעללטע זיך פער שטיק פֿאָן 475 ביז 750 פֿפונד. דער אנקויפֿספּרייז פער שטיק פֿאָן 115—250 גולדען אונד פער צענטנער פֿאָן 27½—30 גולד. 25 קר.

פֿעראנטוואָרטליכער רעדאקטער: מאיר בר״י רייז.

אנצייגען.

קאָנקורז.

אין דער היעזיגען אָרטהאָדאָקסען געמיינדע איזט דיא שטעללע איינעס בעל תפלה, שוחט ובודק אונד בעל קורא, פֿערבונדען מיט דער לעהרערשטעללע מיט איניגען צאָגלינגען דער אונטערן קלאססען, מיט דעם 1-טען סעפּטעמבער, עווענטועל אויך זאָפֿאָרט צו בעזעטצען. יאהרעס געהאלט 312 גולד. נעבסט פֿרייער וואָהנונג, גאנצער שחיטה, פֿאָן עופות שחיטה סעפּאראטע בעצאהלונג, אונד פֿערשיעדענע נעבענעמאָלומענטע. בעווערבער, וועלכע אויך לעדיגען שטאנדעס, וואָללען עהעסטענס מיט קוואליפֿיצירטען צייגניססען פֿאָן אָרטהאָדאָקסען ראבבינערן פֿערזעהען, פֿערזאָנליך ערשיינען. — דיעזע שפּעזען ווערדען ניכט פֿערגיטעט.

מ. פֿישער
קולטוס-פֿאָרשטעהער.

A. Tevel (Veszprimer C.) p. Papa.

קאָנקורז.

אין דער איזראעליטישען געמיינדע צו אודוואַרד (קאָמאָרנער קאָמיטאט) איזט דיא שטעללע איינעס ש״ץ שוחט ובודק אונד קורא, מיט דעם יאהרעסגעהאלטע פֿאָן 300 גולדען זאממט גאנצער שחיטה פֿרייער וואָהנונג אונד זאָנסטיגען נעבענאיינקינפֿטען לענגסטענס ביז 20-טען אויגוסט ל׳ ״ צו בעזעטצען. רעפֿלעקטירענדע אום דיעזע שטעללע קאָננען אויף פּראָבע-פֿאָרטראג ערשיינען. נור דעם אקצעפּטירטען ווערדען דיא רייזעשפּעזען פֿערגיטעט.

אודוואַרד אים יוני 1875.

בערנאַרד וויללהיים
פֿאָרשטעהער.

קאָנקורז.

אין דער איזר. אָרטהאָדאָקסען געמיינדע צו Nagy Kálló (סאבאָלטשער קאָמיטאט) איזט דיא שטעללע איינעס ש״ץ ושו״ב צו בעזעטצען. רעפֿלעקטירענדע מיססען מיט קבלות פֿאָן גאוני זמנינו פֿערזעהען זיין, אונד איבער איהרען פֿריהערען שטעללונג-רעליגיאָזען לעבענסוואנדעל זיך לעגיטימירען. געהאלט 500 גולדען יעהרליך נעבסט פֿרייער וואָהנונג אונד איבליכען נעבענאיינקינפֿטען. רייזעשפּעזען ווערדען נור דעם אקצעפּטירטען פֿערגיטעט.

נאָדי-קאללוי, אים יוני 1875.

סאמועל נייווירטה.
פֿאָרשטעהער.

פֿרוכטפּרייז-טאבעללע

פֿריכטע	קוואליטעטס-געוויכט	פער צאָלל-צענטנער
ווייצען, באנאטער	84	4.20—4.30
„ „	85	4.35—4.45
„ „	86	4.60—4.70
„ „	87	4.80—4.90
„ „	88	4.95—5.05
„ „	89	—.—.—
„ טייס	84	4.60—4.65
„ „	85	4.75—4.85
„ „	86	4.95—5.05
„ „	87	5.15—5.20
„ „	88	5.20—5.25
„ „	89	5.25—5.30
„ פעסטער באָדען	84	4.40—4.50
„ „	85	4.60—4.70
„ „	86	4.75—4.80
„ „	87	4.8—4.90
„ „	88	4.90—5.05
„ „	89	5.05—5.10
„ וויעזעלבורגער	84	4.60—4.70
„ „	85	4.80—4.90
„ „	86	4.95—5.05
„ „	87	5.10—5.15
„ „	88	5.20—5.25
„ „	89	5.25—5.30
		פער מעטצ׳
קאָרן	80	3.30—3.20
גערסטע מאלץ	72	2.85—2.65
„ פֿוטטער	72	2.55—2.35
האפֿער	50	2.10—1.90
קוקורוץ באנאטער	פער מעטצען	2.95—2.90
אנדערע גאטטונג	צענטנער	2.90—2.80
הירזע	75	2.90—2.80

קורז-טאבעללע פֿאָם 16 יוני

באללען-מעהל

	פל׳	קר׳
נוממער 0	21	60
„ 1	20	70
„ 2	19	80
„ 3	18	40
„ 4	16	80
„ 5	14	70
„ 6	12	90
„ 7	11	20
„ 8	9	75
„ 8½	8	80

געלד-קורז

	פל׳	קר׳
זילבער-אגיא	101	85
דוקאטען	5	26
עסטרייך-אונגארישעס 8 גולדען גאָלד-שטיק (20 פראנקס)	8	87
נאפּאָלעאָנד׳אָר	8	87
פרייסישע טהאלער (קאססענאנווייזונגען)	1	63
דייטשע [illegible]	1	53

לאָזע.

	פל׳	קר׳
1864-ער לאָזע צו 100 גולדען	134	25
דעטטא צו 50	134	—
1860-ער גאנצע לאָזע	112	20
דעטטא פֿינפֿטעל	117	—
1854-ער 4 פּראָצענטיגע שטאאטס-לאָזע	105	30
1839 [illegible] - לאָזע גאנצע	261	—
דעטטא פֿינפֿטעל	237	50
קאמא רענטענשיינע	21	50
קרעדיט-לאָזע	167	50
טריעסטער לאָזע פער 100 גולדען	110	—
טריעסטער לאָזע פער 50	56	—
דאָנוי-דאמפּפֿשיפֿפֿאהרטס-לאָזע	95	75
פאלפֿי צו 40 גולדען	36	75

	פל׳	קר׳
פאלפֿי צו 40 גולדען ק. מ.	27	50
קלארי צו 40 „ „	27	50
סט. גענאָיס צו 40 „ „	27	75
אָפֿנער צו 40 „ „	28	50
ווינדישגרעטץ צו 20 גולדען ק. מ.	21	25
וואלדשטיין צו 20 „ „	22	50
קעגלעוויטש צו 10 „ „	12	—
רודאלפֿלאָזע צו 10 „ „	13	25
סטאניסלויער צו 20 „ „	15	50
אינסבּרוקער לאָזע	17	—
זאלצבורגער לאָזע צו 20 גולדען	15	50
קראקויער לאָזע	15	50
טירקען לאָזע	54	25
דעטטא 120 פראנקס איינצאהלונגען	—	—
אונגארישע פּרעמיען-לאָזע א 100 גולדען	81	—
דעטטא צו 50 גולדען	80	75
וויענער-לאָזע	106	25

ווערטה-פּאַפּיערע.

	פל׳	קר׳
אונגארישע גרונדענטלאסטונגען	81	75
טעמעשוואר-באנאטער	80	25
זיעבענבירגישע	79	—
גאליצישע	87	75
בוקאָווינער	87	—
אונגארישע אייזענבאהן-אנלעהען	101	50
ווייןצעהענט-אבלאָזונגס-אָבליגאציאָנען	75	25
פעסטער שטראַסען-באהן	213	—
אָפֿנער שטראַסענבאהן	69	—
פּראָווינציאל-באנק	29	—
אנגלא-באנק I. עמיסיאָן	8	50
אונגארישע באָדען-קרעדיט	74	25
שפּאַר- אונד קרעדיט-פֿעראיין	96	50
אונגארישע קרעדיט-באנק	222	75

	פל׳	קר׳
פעסטער קאָממערציאל-באנק	790	—
פעסטער געווערבע-באנק	290	—
פֿראנקא-אונגארישע	59	—
אינדוסטריע-באנק-אקציען	52	—
אָפֿנער קאָממערציאל-באנק	155	—
לאנדעס צענטראל-שפּאַרקאססע	89	50
אָפֿנער בירגערליכע	—	—
פעסטער ערסטע פֿאטערלענדישע	2275	—
פעסטער פֿאָרשטעדטישע	49	50
פעסט-אָפֿנער [illegible]	139	50
דעטטא צווייטע עמיסיאָן	—	—
פֿפאנדבריעפֿע דער אונגארישען באָדענקרעדיט צו 5 איינהאלב פּראָצענט	86	75
דער אונגארישען היפּאָטהעקען-באנק צו 5 איינהאלב פּראָצענט	79	—
דער אונגארישען אללגעמיינען באָדענקרעדיט-אנשטאלט צו 5 אונד איינהאלב פּראָצענט	85	25
דעטטא צו 6 פּראָצענט	87	—
דער פעסטער קאָממערציאל-באנק	88	—
קעטטענ-בריק-אקציען	85	50
נאָרד-אָסט-באהן	125	50
אלפֿאלד-פֿיומאנער	134	—
אונגארישע אָסטבאהן	52	25
טהייס באהן	193	50
זיעבענבירגער באהן אקציען	—	—
קאשוי-אָדערבערגער באהן אקציען	135	50
פֿראנץ-יאָזעפֿס באהן אקציען	164	—
קארל-לודוויג-באהן אקציען	234	75
לעמבערג-טשערנאָוויץ-יאססי באהן	138	50
קרעדיט-אקציען	223	—
באנק-	966	—

Eigenthümer u. verantwortlicher Redakteur M. REIS.

Budapest, 1875. Druck v. Moritz Burian, Waitznerboulevard, Marokkanerhof.

עס, דאס ער ניכט אללע זיינע יאהרע אויף דעם גריעכישען טהראָנע אויסלעבען ווירד. ער האט בערייטס זיין פערמאָגען אין זיכערהייט געבראכט. אים גריעכישען מעערע שטעהען צווייא רוסישע שיפפע, אום אים אויגענבליקע איינער רעוואָלוציאָן, דיא קאָניגליכע פאמיליע רעטטען צו קאָננען.

* (דיא דעפוטירטען-געפאַטטערשאַפטען.) איינע היעזיגע יידישע שוואַנגערע פרויא, וועלכע שאָן לענגסט איבער דיא 9 מאָנאטע הינויס איזט, ערצעהלטע, דאס איהר אליהו הנביא צו חלום געקאָממען איזט אונד איהר זאגטע: „דוא ווירסט איינען זאָהן האבען, נור דארף ער פאָר דען וואהלען ניכט געבאָרען ווערדען, דא איך פירכטע, דאס דוא עבענפאללס איינען דעפוטירטען צום געפאטטער נעהמען ווירסט אונד מיט דיעזען דעפוטירטען ווילל איך ניכט קאָרטעשקעדירען!" — וויר וואָללען דיעזעס זעלטענען טרוימע גערנע גלויבען שענקען, דענן וועגן דיעזע בעטטעלייען אונד שנאָררערייען מיט דען דעפוטירטען-געפאַטטערשאפטען שאָן אונס מענשען אנעקעלן. וויא זאָללען זיא פאָן איינעם ענגעל ניכט פעראבשייט ווערדען? העררן האָרן ווירד היער יעדען טאג געפאטטערשאפטען אנגעטראגען אונד דיא פאלק-פארטייא-זאגט וויעדער: „שלאָגסט דוא דיינען יודען, זאָ שלאגע איך מיינען געטויפטען יודען! דאס הייסט: נימססט דוא האָרן צום געפאטטער, זאָ נעהמע איך דען פאלק!" פאלק האט אבער איינען גוטען קאָפף פאָן איינעם משומד אונד זאגט צו דעם בעל ברית: „דוא ווילסט יא ניכט מיך אלס געפאטטער, זאָנדערן בלאָס מיין געלד, היער האסט דוא 20 גולדען אונד לאססע מיך אין רוהע!"

* (איין שרעקליכער אונגליקספאלל) האטטע זיך פרייטאג מיטטאג אין וויען ערייגנעט. דאָרט ווערדען יעטצט פיעלע אלטע הייזער ניעדערגעריססען, אום אויף דעם פלאטצע נייע אויפצובויען. — אלס זיך נון דיא ארבייטער אונטען אים קעללער דאראן מאכטען, אום דיא ציעגעל אויסאיינאנדער צו נעהמען — דא שטירצטע פלאָטצליך דאס גאנצע קעללער-געוואָלבע אויף דיא ארבייטער. דיא אונטען ארבייטענדען טאג-לאָהנער האטטען קיינע צייט אן איהרע רעטטונג צו דענקען, דיא גאנצע שווערע לאסט דעם מויער-ווערקעס בעגרוב זיא אונטער איהרען טרימערן. איין פירכטבארער אנגסט-געשרייא ענטשטאנד אונטער דען פיעלען ארבייטערן אונד מאן איילטע שנעלל, דיא טרימער וועגצוריימען, אום דיא פערשיטטעטען צו רעטטען. צוערסט האטטע מאן איינע שוואנגערע ארבייטערין טאָדט הערפאָרגעשלעפפט, דאנן קאָנגטע מאן נאך שווערער מיהע וויעדער פיעלע טאָדטע אונד שווער פערוואונדעטע הערפאָרציעהען.

* (איין הויז פיר 2 גולדען!) דיא אונגארישע אמטליכע צייטונג ברינגט איינע אנצייגע, לויט וועלכער איין הויז אין סענט-ענדרעע (בייא אלט-אָפען) אם 28. יוני ליציטירט ווערדען זאָלל. דער שעטצונגס-פרייז דעם הויזעס איזט צוויא גולדען אונד וויא עס אין דער אמטליכען אנצייגע הייסט, קאנן דאס הויז אויך אונטער דעם שעטצונגס-ווערטהע פערקויפט ווערדען. דיא ליציטירענדען מיססען 10 פערצענט (20 קרייצער) רייא-געלד ערלעגען אונד דעריעניגע, דער עס קויפט, איזט פערפפליכטעט, פאללס ער דען קויף-פרייז ראטענ-וויזע (צו $66\frac{2}{3}$ קרייצער) אים לויפע פאָן 6 מאָנאטען ערלעגען ווילל, דאס בייא איהם אויסשטעהענדע קאפיטאל מיט 6 פערצענט (12 קרייצער) צו פערצינזען. — איזט דאס ניכט דער מיהע ווערטה אין דיא צייטונג צו שטעללען?

* (דער האָכסטע בערג דער ערדע.) ביז יעטצט האט מאן דען עווערעסט-בערג אין אזיען פיר דען האָכסטען דער ערדע געהאלטען, וויל ער 29000 פוס האָך איזט. יעטצט האט מאן אבער איינען בערג אין אויסטראליען ענטדעקט, וועלכער גאר 32786 פוס האָך איזט. דא נון 24000 פוס איינע מיילע אויסמאכען, זאָ איזט דיעזער אויסטראלישע בערג איבער $1\frac{1}{3}$ מיילען האָך. מאן קאנן אבער אויף דיעזען בערג ניכט ווייטער אלס אין דיא האָהע פאָן 25314 פוס קאָממען, ווייל דיא לופט דאָרט שאָן זאָ דינן איזט, דאס זיא צום אטהמען ניכט מעהר גענוגט. עבענזאָ וויא אויף איינער האָהע אים לופט-באללאָן, עבענזאָ שפריטצט אויך היער איינעם דאס בלוט פאָן מונד אונד נאזע, ווענן מאן האָהער קאָממט.

* (וואָהער קאָממט דער טויזענדער?) דיא היעזיגע אייזענהאנדלונג „א. היינריך אונד זאָהנע" שיקטע נאך בריעז אין דיא אייזענגיעסערייא איינען געלד-בריעף. אין וועלכעם 5500 גולדען וואָרען. נאך 14 טאגען אנטוואָרטעטע דער דירעקטאָר דער אייזענגיעסערייא, דאס ער אים בריעפע ניכט 5500 זאָנדערן גאר 6500 גולדען פאָרגעפונדען האטטע. אלזאָ אום טויזענד מעהר! דיא היעזיגע אייזענהאנדלונג רעווידירטע דיא ביכער אונד דיא קאססא אונד עס וואורדע באלד ערוויעזען, דאס זיא דאָך נור 5500 גולדען שיקטע. — דער דירעקטאָר דער בריעזער אייזענגיעסערייא זאגטע וויעדער, דאס ער דען טויזענדער ניכט זעלבסט צוגעלעגט האטטע, עס מיסטע דענן דיא ברכה הינאיינגעקאָממען זיין. וואס אבער בייא געצעהלטעם געלדע ניכט מאָגליך איזט. וואָהער קאָממט אלזאָ דער טויזענדער? — ענדליך האטטע זיך דיעזעס אינטערעסאנטע וואונדער אויף איינע נאטירליכע ווייזע אויפגעקלערט: דער פאָסט-מייסטער אין בריעז וואורדע באלד וועגען בעשטעהלונג דער געלד-זענדונגען פערהאפטעט אונד דא געשטאנד ער, דאס ער אויך פאָן יענעם בריעפע צוערסט דיא 5500 גולדען העראויסגענאָממען האטטע אונד עס פערוואנדעטע, זאָדאנן קאם פאָן איינעם אנדערן איינע גראָססערע געלד-זענדונג, פאָן וועלכער ער נון דיעזע סוממע הערונטערנעהמען וואָללטע, אום זיא וויעדער אין דען ערסטען בריעף צו געבען; ער אירדטע זיך אבער דאבייא אונד שטעקטע אין דען בריעף אום איינען טויזענדער מעהר. דיא טויזענד גולדען וואורדען יעטצט דאהער דער פאָסט-פערוואלטונג צוריקגעגעבען. דער פאָסט-בעאמטע האטטע דורך זאָלכע שווינדעלייען דיא פאָסט-פערוואלטונג אום 8000 גולדען בעשטאָהלען.

* (דיא וויטטערונגען.) 30 גראד ווערמע אים שאטטען! דאס איזט איינע שרעקליכע היטצע! דאצו ווערדען נאָך אויס פיעלען געגענדען פאָן וואָלקענברוך אונד האגעל בעריכטעט. אין דער געגענד פאָן גאָנאָביין (אין עסטעררייך) האט דער האגעל איינען שאדען אויף מעהר אלס איינע האלמילליאָן פערארזאכט. דער שטאטטהאלטער, וועלכער יענע געגענד בעזוכטע, שרייבט: „איבעראלל האָרט מאן דאס יאממערן דעם פאָלקעס. דאס בריללען דער הונגערנדען הויז-טהיערע. אויף דעם גאנצען וועגע זאה מאן קיינען גראז-האלם. דא זעלבסט דאס גראז אויף דען וויעזען פאָם האגעל ניעדערגעשלאגען וואורדע. דיא וויעזען בעדעקט אין גרינליך ברוינער שלאמם. אין דען וואלדונגען ליעגען אללע צווייגע אבגעשלאגען. ניכט נור דיא ציעגעלדאַכער, זאָנדערן אויך דיא שטראָה-דאַכער זינד דורך אונד דורך צערשלאגען. ווענן מאן דיעזעס אללעס ניכט זעלבסט געזעהען האט, זאָ קאנן מאן זיך גאר קיינען בעגריפף פאָן דיעזער שרעקליכען פערוויסטונג מאכען." — אויס דעם באנאטע אונד אויס דער טהייס-געגענד קאָממען קלאגען איבער שלעכטע ערנטע-אויסזיכטען, יא מאן קלאגט זאָגאר וויעדער איבער ווייצענ-ראָסט, ווייל אין פיעלען געגענדען צו וועניג רעגען וואר. גליקליכער ווייזע קאָממט יעטצט דער ראָסט נור פעראיינצעלט פאָר אונד קאנן ניכט מעהר זאָ שטארק שאדען. דיא הייא-ערנטע אונד דער רעפס-שניטט, וויא אויך דיא וואָלל-שור זינד בערייטס בעענדעט. דיא יעטציגע וויטטערונג איזט פיר דיא ווייצען- אונד ווייגבליטהע זעהר גינסטיג אונד דיא זאָממער-זאאטען שטעהען אים דורכשניטטע גוט, וויר קאָננען דאהער נאָך איממער אויף איינע גוטע מיטטעל-ערנטע האָפפען, זאָ דאס וויר אונזערע פראָדוקטע אין דאס אויסלאנד אויספיהרען ווערדען קאָננען. רוסלאנד איזט הייער מיט זיינער ערנטע צוריקגעבליעבען.

„זיא פערלאנגען דאצו אונזערע אונד הויפטזעכליך איהרע מיטהילפע פרויא גרעפין, ווייל זיא זעלבסט זאגטען, דאס זיא זאָ לאנגע אין טרויער-געוואנד געהען, ביז סטאניסלויס אויגוסט קאָניג פאָן פאָלען איזט. ווענן וויר יעטצט דען קאָניג געפאנגען נעהמען אונד איהן אונטער אונס האלטען, קאָננען דיא רוססען איהר אבשייליכעס שפיעל מיט דעם קאָניגע ניכט מעהר פאָרטטרייבען. זיא ווערדען זיך דאהער נאך ווארשויא בעגעבען, וואָ זיא דיא ביידען העררען שאָן ערווארטען ווערדען. איך ווייס, דאס זיא זיך יעטצט פאָן איינער איבערשטאנדענען געפאהר נאך אין איינע גראָססערע בעגעבען. אבער דאס פאטערלאנד רופט אונס אום הילפע אונד וויר מיססען דאפיר אללעס טהון."

„עס זאָלל געשעהען! אבער אונטער דער בעדינגונג, דאס קיין קאָניגס-מאָרד געשעהע. דענן דיעזעס ווירדע אונזער לאנד פאָר דען אויגען אייראָפאס צו שאנדען מאכען. אללע מעכטע ווירדען זאָראגן צו אונזערען פיינדען געהאָרען אונד דאס דירפען וויר ניכט טהון. איך בעגעבע מיך שאָן מאָרגען נאך ווארשויא, טראָטץ דער פיעלען געפאהרען אונד טראָטצדעם גאנץ ווארשויא פאָן רוסישען שפיאָנען ווימעלט. איך מוס מיך יעטצט אלס בויערן-ווייב פערקליידען אונד זאָ וויא גאָטט מיר ביז יעטצט געהאָלפען, זאָ העלפע ער מיר ווייטער!"

XXI. אין ווארשויא.

נאכדעם יאָרליצקי אונד תמר דען רוסישען אָפפיציער נאָליקאָף פערהאפטען ליעסען, קאָננטען זיא אונגעשטערט איהרע רייזע נאך ווארשויא פאָרטזעטצען.

אלס זיא אין ווארשויא אנגעקאָממען וואָרען, וואר נאטירליך איהר ערסטער גאנג דאהין, אום דיא טאנטע פאָן תמר אויפצוזוכען. מאן פאנד וואָהל דאס הויז, וואָ זיא געוואָהנט האטטע, אבער צו איהרעם שרעקען וואָהנטע דיא טאנטע זייט איינעם האלבען יאהרע ניכט מעהר אין ווארשויא, זאָנדערן אין וויען, וואָהין זיא זיך וועגען איינער וויכטיגען אנגעלעגענהייט בעגעבען מוסטע.

תמר וואר וועגען דיעזעס פאָרפאללעס גאנץ פערצווייפעלט. וועהרענד יאָרליצקי, וועלכער איין געבאָרענער וויענער וואר, זיך פרייטע, דאס ער נון אויך ביז נאך וויען איינע בעגלייטערין האבען ווירד. תמר וואר אבער אונטראָסטליך אונד ווענן זיא יעטצט איהרען מאנן פאָר זיך געהאבט העטטע, זאָ ווירדע זיא איהם צו פיססען פאללען אונד איהן אום פערצייהונג אונד אום איינע וויעדער-אויפנאהמע ביטטען. —

צופעלליגער ווייזע טראף זיא אבער אין איינעם גאסטהויזע, אין וועלכעם זיא נון יעטצט איינקעהרען מוסטען, איינען בעקאננטען אויס קאמיניעטץ אונד דיעזער בעקאננטע וואר קיין אנדערער אלס דער יוגענד-פריינד פאָן גדעון, נעמליך שמעון לוצאטו, וועלכער דען נחמיה חייא חיון הערומזוכטע. דאס וואר איהר איין קליינער טראָסט. דאָך קאָננטע זיא פאָן איהם ניממערמעהר ערפאהרען, וואָ זיך דענן אייגענטליך יעטצט גדעון בעפינדעט.

„תמר! (זאגטע שמעון לוצאטו) פיר דיך גיבט עס קיין רעטטונגס-מיטטעל מעהר! איין איינציגער אויסוועג שטעהט דיר נאך אָפפען. דוא קאננסט נעמליך נאך וויען רייזען אונד בייא דער רייכען טאנטע דיינע יונגען אונד אלטען יאהרע פערלעבען. דיין מאנן דארף מיט דיר ניכט מעהר וואָהנען, דא דוא אינצווישען פיעל הערומגעקאָממען ביזט. איך קעננע דיך וואָהל אלס עהרענ-פרויא, איך שוואָרע פיר דיינע טוגענד; אבער עבען אלס עהרענ-פרויא דארפסט דוא וועהרענד דעם לעבענס דיינעם מאננעס מיט גדעון ניכט לעבען. — איך האבע יעטצט וויכטיגע אנגעלעגענהייטען. פאהרע נאך וויען אונד לעבע וואָהל, פיעללייכט טרעפפען וויר אונס דאָרט איינמאל!"

„מיינסט דוא, דאס מיין מאנן עס מיר ניכט פערצייהען קאנן?"

„ער דארף עס דיר ניכט פערצייהען!"

„שמעון! גאָטט אים היממעל איזט מיין צייגע, דאס איך ריין פאָן איינער דעראַרטיגען זינדע בין. וואס קאנן איך דאפיר, ווענן מיך דער גראף דורך איינען אירדטהום געוואלזאם ענטפיהרען ליעס. מיין ווילע וואר ניכט דאבייא! — שמעון! ווענן דוא פאָן זינדען שפריכסט, דא האבען וויר אונס ביידע ניכטס פאָרצו-ווערפען. ביזט דוא נאך דעם אלטען יידישען געזעטצע קיין זינדער? פערווירפסט דוא ניכט אלס סאבבאטהיאנער דיא גמרא אונד אללעס, וואס דיא ראבבינער זאגטען. וויא איך פאָן דער גרעפין ערפאהרען האבע, האט זיך יעקב פראנק געטויפט. צעהלסט דוא איהן ניכט צו דיינעם לעהרער אונד אנפיהרער? גלויבסט דוא ניכט אן דיא „דרייא-אייניגקייט" עבענזאָגוט אלס ער? אונד וויא איך פערנאָממען האבע, האבען געראדע דיא סאבבאטהיאנער דען גרונדזאטץ אויפגעשטעללט, דאס זיך ניכט נור איין מאנן מעהרערע ווייבער האלטען דארף, זאָנדערן דאס אויך מעהרערע פריינדע איין געמיינזאמעס ווייב האבען דירפען? — אונד עבען דיעזע אונזיטטליכען גרונדזעטצע האבען מיך פאָן דען לעהרען דער סאבבאטהיאנער צוריקגעשרעקט!"

(פאָרטזעטצונג פאָלגט.)

אונד איינע קליינערע פארטייא, וועלכע דען וויצעגעשפאן קיסעלי צום דעפוטירטען ווינשט. אם 16. יוני אבענדס ליעס זיך נון דער וויצעגעשפאן פאן זיינען 40 בירגערן איינען פאקעל-צוג מאכען, ווארויף זאדאנן דיא מאטושקא-פארטייא דיעזע פאקעלטראגער מיט גראסען שטאקען פערטריעבען האטטע, וואביי פיעלע פאקעל-טראגער מיט שווערען וואונדען דאפאנגעקאממען זינד.

וואס פיר איינע מיינונג קאנן דאנן דאס אויסלאנד פאן אונגארן האבען, ווענן עס הערט, דאס היער קיינע רייכסטאגס-וואהל אהנע בלוט-פערגיעסען אבלויפען קאננע? וויא דארף איין וויצעגעשפאן, דער דאך פיר דיא אויפרעכט-האלטונג דער רוהע אונד ארדנונג זארגען זאללטע, איינען זאלכען שקאנדאל אונד איינען זאלכען קאמפף הערפאררופען? —

היער אין דער פעסטער טהערעזיענשטאדט איזט דער וואהל-קאמפף צווישען דער הארן- אונד פאלק-פארטייא עבענפאללס איין זעהר היטציגער. דאך הערדשט דאביי איינע גראסע מעסיגונג, אום דען קאמפף ניכט אין טהאטזעכליכקייטען אויסארטען צו לאססען. דאנגערסטאג האטטע הערר הארן איינע דייטשע רעדע פאר זיינען וועהלערן געהאלטען אונד ער ווארדע פאן דענזעלבען מיט איינער זאלכען בעגייסטערונג עמפפאנגען אונד בעגריסט, וויא זיא היער פיעללייכט נאך ניע איין דעפוטירטען-קאנדידאט ערלעבט האטטע.

דיא פאלק-פארטייא, וועלכע זיך פיר דיא ארדענטליכסטע האלט, גרייפט אינדעססען צו אללען מאגליכען ערלויבטען מיטטעלן, אום דיא הארן-פארטייא צו בעשימפפען, זא ווירד יעטצט אין דער רעדאקציאן דעם „פעסטער ללאיד“ אן איין „פאשקוויל“ געארבייטעט אונד דיעזע שמעה-שריפט האט דען צוועק, אום דיא הארן-פארטייא לעכערליך צו מאכען אונד דעם גוטען רופע דעם הערדן הארן צו שאדען. הערר הארן ריכטעטע דאהער אן הערדן פאלק פאלגענדעס שרייבען:

„געעהרטער קאללעגע! אין דער רעדאקציאן דעם פעסטער ללאיד ווירד איינע העטצשריפט געגען מיך אונד מיינע פארטייא אויסגעארבייטעט, איך ביטטע בייא פערווענדונג דיעזעס פאשקווילס ניכט צו פערגעססען, דאס דיא זאכע מיך בעריהרט. איך האבע ביזהער דאס מאגליכסטע געטהאן, אום מיינע פארטייא, וועלכע איבער דיך אונד דיינע אנהענגער ניכט דאס בעסטע צו ערצעהלען וויססען, פאן דער פעראפפענטליכונג איינעס דעראַרטיגען פאשקווילס אבצוהאלטען. ווענן אבער דיינע פארטייא פאשקווילע געגען אונס הערויסגיבט, זא ווערדע איך ניכט פערהינדערן קאננען, דאס אויך מיינע פארטייא געגען דיא דיינע אין דעראַרטיגעם ערשיינען לאססען ווירד. — מיט אכטונג עדוארד ה א ר ן.“ —

וואהרליך בייא זאלכען צווייא געבילדעטען מעננערן העטטען וויר דיא נאטהווענדיגקייט איינעס דעראַרטיגען בריעפוועכסעלס ניכט ערווארטעט! —

אין אללען 7 וואהלבעצירקען דער אונגארישען הויפטשטאדט זינד 14437 וועהלער, דיא טהערעזיענשטאדט אלליין (אלס פינפטער וואהלבעצירק) האט 3045 וועהלער. נון ווערדען היער אללע דיעזע וואהלען אם 1-טען יולי בעגיננען אונד וויר האבען זאדאנן איינען זעהר הייסען וואהלטאג צו ערווארטען.

פערשיעדענע נייאינקייטען.

* (דיא דרייא-קאיזער-צוזאממענקונפט.) יעדער אונזערער לעזער האט וואהרשיינליך שאן דיא געשיכטע מיט „וואלף שאף אונד הייפטעל קרויט“ געהערט. עס וואללטע זיך נעמליך יעמאנד מיט דיעזען דרייא זאכען איבער איינען פלוס שיפפען, דאס שיפף וואר אבער זא קליין, דאס ער נור איינעם דיעזער דרייא דינגע מיט זיך נעהמען קאננטע. יעטצט וואר דיא פראגע, וואס היער צו טהון איזט? זאלל ער צוערסט דען וואלף מיטנעהמען, זא ווירד דאס צוריקגעלאססענע שאף דאס קרויט אויפעססען! זאלל ער נון פריהער דאס שאף היניבערפיהרען, וואס ווירד ער בייא דער צווייטען איבערפוהר אויף דער אנדערן זייטע ביים שאפע לאססען קאננען, דען וואלף ניכט אונד אויך דאס קרויט ניכט? דער וואלף קאנן דאס שאף אונד דאס שאף קאנן דאס קרויט עססען! — דיא אנטווארט איזט נון יעדעם דענקער בעקאננט. — נון איזט עס עבענזא בעקאננט, דאס דיעזע דרייא מעכטע דייטשלאנד רוסלאנד אונד עסטערייך פאר ניכט לאנגער צייט עבענפאללס אים פערהעלטניססע יענער 3 פיינדליכען דינגע צו איינאנדער געשטאנדען זינד אונד דיא פראגע וואר, וויא מאן מיט דיעזען דורכקאממט? הייער איזט נון דיעזע פראגע אויף פאלגענדע ווייזע געלאזט ווארדען: אללע דרייא קאיזער קאמען אויף איינמאל ניכט צוזאממען, זאנדערן צוערסט קאם דער רוסישע קאיזער נאך בערלין, דאנן פוהר דער רוסישע קאיזער נאך עמס אונד ניכט לאנגע דארויף קאם אויך דער דייטשע קאיזער דארטהין. נון העטטע דער עסטערייכישע ערצהערצאג אלברעכט בײדע קאיזער אין עמס טרעפפען זאללען, דאס איזט אבער ניכט געגאנגען! — זאנדערן דער רוסישע קאיזער רייזטע נאך איינגענהיים, וואָ איהן ערצהערצאג אלברעכט בעזוכטע, פאן איינגענהיים רייזטע ערצהערצאג אלברעכט נאך עמס, אום דען דייטשען קאיזער צו בעזוכען. — נון ווירד קאיזער ווילהעלם אם 20. יולי אין דאס באד גאסטיין (אין עסטערייך) קאממען. וואָ ער זאדאנן מיט קאיזער פראנץ יאזעף צוזאממענקאממען ווירד, דאנן ווירד דער רוסישע קאיזער זיינע ריקרייזע איבער באהמען נעהמען, וואָ ער עבענפאללס מיט אונזערעם קאיזער צוזאממענקאממט — אונד זאמיט איזט דיא פראגע געלאזט, וויא דיא דרייא מעכטע ניכט צוזאממען, זאנדערן איינצעלן צוזאממענקאממען קאננטען. (דיא אנטווארט בייא יענער וואלף-פראגע לויטעט בײנאהע אויך זא: צוערסט פיהרט מאן דאס שאף היניבער אונד נאכהער דען וואלף, דאנן קאממט מאן צוריק מיט דעם שאף אונד לאסט עס צוריק אונד פיהרט דאס קרויט היניבער אונד צולעטצט קאממט מאן אייך אום דאס שאף אונד זאמיט האט מאן דאס צוזאממענזיין דער פיינדע פערהינדערט; נון קאנן מאן עסטערייך מיט דעם פריעדליכען הייפטעל-קרויט, וועלכעס ניעמאנדען עססען ווילל, פערגלייכען!) —

* (דיא אוכאטיאוס-קאנאנען) ווערדען אלזאָ דאך בייא דער עסטערייך-אונגארישען ארמעע איינגעפיהרט ווערדען. זאמסטאג ערפאלגטע דיא קאיזערליכע ענטשליעסונג, דורך וועלכע דיא אוכאטיאוס-קאנאנען אלס דאס עסטערייך-אונגארישע ארטיללעריע-געשיטץ ערקלערט ווערדען. אים הערבסטע ווירד היער צווישען פעסט אונד וואיטצען איין גראסארטיגעס עקסערצירען פאן פיעלען רעגימענטערן שטאטטפינדען אונד צוואר אים בייזיין דעם קאניגס דעם קראנפרינצען רודאלף אונד דעם ערצהערצאגס אלברעכט. דיעזעס עקסערצירען ווירד מעהרערע טאגע דויערן. נאך דיעזעם עקסערצירען ווירד איין טהייל דער רעגימענטער בעאורלויבט אונד דיא פעהלענדען ווערדען דורך דיא איינבערופענען רעקרוטען ערזעטצט.

* (דיא פערטרייבונג דעם קאניגס פאן גריעכענלאנד.) וואפאן וויר אין נוממער 45 מעלדעטען, ווירד יעטצט פאן מאנכער זייטע געלייגנעט אונד וויעדער פאן מאנכער זייטע ווירד זיא אלס נאהע בעפארשטעהענד בעטראכטעט. אוים אטהען (הויפטשטאדט פאן גריעכענלאנד) ווירד פאלגענדעס געשריעבען: דער האס דער גריעכען געגען איהרען קאניג פערמעהרט זיך יעדען טאג. זא אפט זיך דער קאניג אפפענטליך צייגט, ווירד ער מעהר בעשימפפט אלס בעגריסט. ניעמאנד נימט דען הוט הערונטער אונד מאנכע פערקעהרען זיך צום פארייבערפאהרענדען הערשער מיט דעם ריקען. יעדע שפאציערפאהרט איזט דאהער דעם קאניגע אונאנגענעהם. דיא קאניגין דארף זיך ניכט אויף דער שטראסע צייגען, דענן פיעלע מאכען זיך דאבייא, אלס אב איהנען דאס שפייען צו שטארק אנקאממען ווירדע. — דער קאניג וויים

פאלליעטאן.

ד י א ס א ב ב א ט ה י א נ ע ר.

(26-טע פארטזעטצונג.)

שאן וואללטע דער גראף דאס מעססער אין דיא ברוסט דער גרעפין שטאסען, אלס ער נאך רעכטצייטיג איבערפאללען אונד געפאקט ווארדע.

דיא גרעפין ווארדע נון באלד גערעטטעט אונד דער גראף בעפאנד זיך אין דער געוואלט דער פאלנישען קאנפעדעראציאן.

דיא פיירע דער פאלען בייא דער רעטטונג דער גרעפין לאסט זיך לייכט דענקען. איזט זיא יא דאך פאם מארדע צום לעבען גערעטטעט ווארדען — אבער פיר דיא גרעפין וואר יא ניכט דיא רעטטונג איהרעס לעבענס דער הויפטצוועק, זאנדערן דיא רעטטונג דעם פאטערלאנדעס — אונד דיעזעס פאטערלאנד וואר נאך אימער אין געפאהר, פאן דען רוססען געטארטעט אונד צערשטיקעלט צו ווערדען.

אויף דיא פיעלען בעגריסונגס-אנשפראכען, וועלכע מאן אן זיא געהאלטען האטטע, זאגטע זיא: „וויר ווערדען דאס הייטיגע בעפרייאונגס-פעסט ערסט אן דעם טאגע פייערן, אן וועלכעם אויך אונזער פאטערלאנד גערעטטעט זיין ווירד, יעטצט מיינע קינדער מיססען וויר פאן דיעזעם שלאססע וועג, דא באלד דיא רוססען הערראנריקען ווערדען!“

דיא פאלען מארשירען נון מיט דער גרעפין אונד מיט דעם געפאנגענען גראפען וויא אויך מיט דעם שלאס-אויפזעהער, צוריק אין דאס פאלנישע לאגער אונד אלס טאגס דארויף דיא רוססען צוריק אין דאס שלאס מיראגראד קאממען וואללטען. דא פאנדען זיא נור איינגעשטירצטע מויערן, דא אללעס פערבראננט אונד ניעדערגעריססען ווארדע.

XX. איין נייער פלאן.

אין פאלנישעם לאגער ווארדע נון באלד איבער דען געפאנגענען גראפען קריעגס-געריכט געהאלטען. דיא גרעפין ערצעהלטע פאן יענעם פינפפאכען מארדע, וועלכער אן דער דריטטען נאכט נאך איהרער אנקונפט אויף דעם שלאססע מיראגראד געשעהען איזט אונד אונטער דענען אויך איהר דיענער מיכאעל דורך דען בעפעהל דעם גראפען הינגעריכטעט ווארדע. זעלבסט דער געפאנגענע שלאס-אויפזעהער האטטע צייגענשאפט געגען זיינען הערערן אבגעלעגט אונד דער גראף פאן מיראגראד מוסטע זאמיט צום מארדע פעראורטהיילט ווערדען. — דער גראף וואר פייגע, ער האטטע ניכט דען מוטה אלס העלד צו שטערבען, ער באט אונד ווײנטע, אבער אללעס ניטצטע איהם ניכט, ער וואר אלס דער גראסטע פאלען-פיינד בעטראכטעט אונד פערדיענטע ניכט בעססערעס אלס דען גאלגען. צווייא ציגיינער האטטען איהן אויפגעהענגט. דער שלאס-אויפזעהער מוסטע בלאס שווארען, ניכט מעהר געגען דיא פאלען צו קעמפפען אונד ניכט מעהר זאפיעל צו שעלטען, ווארויף ער אויך פרייאגעלאססען ווארדע. —

וואס נון? וואס זאלל יעטצט געשעהען? דיעזע פראגען בעשעפטיגטען יעטצט דען אנפיהרער דער פאלען, נעמליך דען גראפען פולאסקי אונד דיא גרעפין קאסאקאווסקא. גרעון קאהן וואר עבענפאללס אים לאגער דער פאלען אונד איהם האטטען דיא פאלען דיא קעננטניס דעם מיראגראדער שלאססעס צו פערדאנקען. דענן זאנסט וויססטען זיא ניכט, פאן וועלכער זייטע זיא אם לייכטעסטען יענעם שלאס בעשטירמען קאננען. פאן איינעם אבגעזאנדטען דעם דאקטאר יארליצקי קאננטען דיא פאלען ערפאהרען, דאס מאן דען רוסישען אפפיציער נאליקאף, וועלכער נאך ווארשויא רייזען זאללטע, פערהאפטעט האט.

דיא ערסטע פראגע, וועלכע דיא גרעפין אן דען גראפען פולאסקי ריכטעטע, וואר: „אלזאָ וויא שטעהט עס מיט דער זאכע דעם פאטערלאנדעס?“

„פיר דיעזען אויגענבליק זעהר גוט (זאגטע פולאסקי), דיא טירקייא האט אן רוסלאנד דען קריעג ערקלערט, רוסלאנד ווירד יעטצט דאהער מעהר מיט דער טירקייא אלס מיט אונס צו טהון האבען, פראנקרייך האט אונס זיינע אונטערשטיטצונג פערשפראכען — אונד נון פרויא גרעפין האבען וויר יעטצט איינען נייען פלאן . . .“

„אונד דיעזער ווערע?“

„קעננען זיא דען הערערן רציערצאנאווסקי?“

„ווענן איך ניכט אירדע, איזט דיעס דערזעלבע מאנן, דער פאריגעס יאהר דער פערטרויטע דעם קאניגס וואר אונד דא ער דען רוסישען געזאנדטען ערמארדען וואללטע, האטטע איהן דער פאלנישע קאניג זעלבסט פערראטהען. — איזט עס דער?“ —

„יא, עס איזט דערזעלבע, אבער יעטצט ערפאהרען זיא נון, וואס ווייטער געשעהען איזט. רציערצאנאווסקי קאננטע נאך רעכטצייטיג פליכטען, אבער זיין האס געגען דיא רוססען קאננטע ניכט מעהר זא גראס זיין אלס זיין האס געגען דען קאניג זעלבסט. ער פערבינדעטע זיך מיט דעם הוסארען-הויפטמאנן קוזמא אונד בײדע האבען זיך פערשווארען, דען קאניג צו פאנגען, דענן זא לאנגע דיעזער קאניג איבער פאלען רעגירט, ווירד עס ניעמאלס פאן דעם רוסישען יאכע פרייא ווערדען.“

„אונד נון?“